

Täysistunto

Torstai 9.3.2017 klo 15.58—19.23

2.1. Suullinen kysymys varhaiskasvatusmaksuista (Tytti Tuppurainen sd)

Suullinen kysymys SKT 22/2017 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Tuppurainen.

Keskustelu

16.01 Tytti Tuppurainen sd: Arvoisa puhemies! Kiitokset koko hallitukselle, että SDP:n yhteistyöaloite nuorten kesäduunikampanjasta liikahti eilen eteenpäin. Tämä on tärkeä Suomen satavuotissanoma kaikille meidän nuorille. Jokainen nuori ansaitsee kesätyöpaikan. Tämä on meille yhteinen tavoite. Mutta meillä on myös yhteinen tavoite alentaa suomalaisperheiden päivähoitomaksuja ja tehdä asteittain varhaiskasvatus maksuttomaksi. Niinpä tässä yhteistyön hengessä kysynkin teiltä, hyvä hallitus: aiotteko te tehdä esityksen kehysriihessä päivähoitomaksujen alentamisesta tai varhaiskasvatuksen tekemisestä maksuttomaksi?

16.02 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on itse asiassa toiminut tässä asiassa jo vähän nopeammin, eliikkä maaliskuussa, tässä kuussa, jossa elämme, varhaiskasvatusmaksut Suomessa laskevat pienituloisilta perheiltä eli perheiltä, jotka ovat esimerkiksi yksinhuoltajaperheitä, perheiltä, jotka ovat tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Tämä saattaa vaikuttaa perheiden arkeen jopa 80 euroa kuussa alentavasti, eliikkä se on merkittävä, iso helpotus lapsiperheille ja myöskin lisää lasten osallistumista ja mahdollisuuksia päästä laadukkaan pedagogisen varhaiskasvatuksen piiriin. Tällainen hyvä uutinen on tietysti ilo kertoa suomalaisille, että varhaiskasvatusmaksut laskevat, ja tällä tiellä on hyvä jatkaa.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tähän aiheeseen, ilmoittautumaan.

16.03 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä puhuin eilen yhden nuoren äidin kanssa. Hän on töissä kaupan kassalla, ja nyt perheen perustamisen jälkeen töihin palaaminen ei ole hänelle taloudellisesti kannattavaa. Eihän näin voi nyky-Suomessa olla. SDP:lle varhaiskasvatusmaksujen alentaminen ja asteittainen poistaminen on tärkeä asia. Hyvä hallitus, teidän oma kannustinloukkutyöryhmännekin on sitä mieltä, että päivähoitomaksujen alentaminen parantaa työllisyyttä. Me SDP:ssä esitämmekin hallitukselle, että se toisi tänne eduskuntaan esityksen lakimuutoksesta, jolla tämä työ käynnistyy.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

Arvoisa ministeri Grahn-Laasonen, kuntavaalit ovat kuukauden kuluttua. Voisitteko te nyt kertoa äänestäjille, aiotteko te vaalien jälkeen kehysriihessä tehdä päätöksen päivähoitomaksujen alentamisesta edelleen sekä varhaiskasvatuksen tekemisestä kokonaan maksuttomaksi?

16.04 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin totesin, varhaiskasvatusmaksut laskevat tässä kuussa, ja kaikkein pienituloisimmille perheille varhaiskasvatus on toki nyt jo ollutkin maksutonta ja on jatkossakin. Mutta tosiaan monet perheet hyötyvät nyt siitä, että maksuja on päätetty alentaa, ja kannustinloukkuja pohtinut työryhmä, joka luovutti raporttinsa ihan tässä taannoin hallituksen käyttöön, on tosiaan käynyt läpi näitä kannustinloukkukysymyksiä myös varhaiskasvatusmaksujen osalta ja tehnyt siihen liittyen laskelmia. Se on ihan tosiasiallinen tilanne, että varhaiskasvatusmaksut aiheuttavat kannustinloukkuja eli tilanteita, joissa perheissä koetaan, ettei kannata ottaa työtä vastaan vaan jäädä mieluummin kotiin siksi, että ne varhaiskasvatusmaksut lankeavat ikään kuin työssäkäyntimaksuna. Tähän ongelmaan tosiaan hallitus on jo kiinnittänyt huomiota muun muassa juuri sillä, että maksut nyt laskevat. Tietenkin arvioimme sitten puoliväliriihessä mahdollisuuksia, miten voidaan asiassa edetä jatkossa.

16.05 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan tässä on näistä kannustinloukuista eli siitä, kannattaako työtä ottaa vastaan, paljon puhuttu ja hallitus teetti selvityksen, mutta sieltä ei nyt paljon uusia eväitä tullut. Mutta siellä mainittiin, että nämä päivähoitomaksut, varhaiskasvatusmaksut ovat yksi este ottaa työtä vastaan. Ilolla huomasin, että opetusministeri oli tarttunutkin tähän SDP:n ajatukseen jo aikaisemmin. Tehän jo mediassa totesitte, että varhaiskasvatusmaksut pitäisi osaltaan poistaa. No nyt kun te vasta joitakin kuukausia sitten ajoitte korkeampia päivähoitomaksuja, mutta suostuitte luopumaan tästä esityksestä, niin ihmiset tietysti pohtivat, onko tässä vain kyse vaalipuheesta ja unohdetaanko nämä nyt sitten kehysriihessä, joka on heti kuntavaalien jälkeen. Ministeri Grahn-Laasonen, onko tämä vain vaalipuhetta, vai voitteko nyt luvata tässä, että teette esityksen hallituksen kehysriiheen varhaiskasvatusmaksujen poistamisesta?

16.06 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Teot ratkaisevat, ja edellisellä hallituskaudella, kun oli sosiaalidemokraattinen opetusministeri, varhaiskasvatusmaksuja ei alennettu, [Oikealta: Ohoo!] mutta nyt tällä kaudella näin on tapahtunut, eli maaliskuussa varhaiskasvatusmaksut laskevat. Se on toteutettu nimenomaan sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla, eli kaikkein heikoimmassa asemassa olevien perheiden varhaiskasvatus on jo maksutonta. Sitten perheillä, jotka ovat heikossa taloudellisessa tilanteessa, esimerkiksi yksinhuoltajaperheillä, jotka ovat todella ahtaalla Suomessa, [Pia Viitanen: Aiotteko tehdä esityksen riiseen?] varhaiskasvatusmaksuja alennetaan nyt merkittävästi, ja se tuntuu siellä omassa arjessa ja kukkarossa. Mutta se on ihan totta, että varhaiskasvatusmaksut aiheuttavat perheissä kannustinloukkutilanteita, ja siitä syystä siihen on se työryhmäkin kiinnittänyt huomiota. Asiaahan nimenomaan sitten kehysriihessä, siinä puolivälitarkastelussa, on mahdollisuus asiantuntijoiden tekemän raportin pohjalta katsoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

16.07 Eeva-Johanna Eloranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varhaiskasvatus voi myös pysäyttää huono-osaisuuden kierteen ja parantaa lapsen oppimismahdollisuuksia koulutiellä. Koulutuksellisen tasa-arvon kannalta on tärkeää, että alhaista varhaiskasvatukseen osallistumisen astetta me nostamme Suomessa eurooppalaiselle tasolle. Kannustavin tapa tähän olisi tarjota etenkin kaikille yli kolmivuotiaille maksuton osapäiväinen varhaiskasvatus, niin kuin esiopetuksessa jo nyt tehdään. Samalla tämä tosiaankin poistaisi niitä kannustinloukkuja työn vastaanottamiselta. Tähän asti hallitus on kuitenkin kurjistanut suomalaista varhaiskasvatusta: ryhmäkokoja on kasvatettu ja päivähoito-oikeutta rajattu, ja vielä muutama kuukausi sitten oltiin tosiaankin korottamassa noita päivähoitomaksuja.

Nyt on tosiaan hienoa, että ministerikin on julkisuudessa puhunut tämän maksuttoman varhaiskasvatuksen puolesta. Nyt kysyisinkin ihan selvän kysymyksen: Saammeko esityksen maksuttomasta varhaiskasvatuksesta eduskuntaan vielä tällä vaalikaudella? Oletteko tulossa SDP:n linjoille?

16.08 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen hyvin iloinen siitä opetusministerinä, että varhaiskasvatus on noussut yhteiskunnalliseen keskusteluun, ja meillä on myös tutkimuksen kautta entistä enemmän tietoa varhaiskasvatuksen vaikuttavuudesta ja merkityksestä lapsen koulutuspolulla ja elämässä yleensäkin.

Olen asettanut kolme selvityshenkilöä tekemään selvitystä ja rakentamaan tiekarttaa siihen, miten varhaiskasvatusta Suomessa voidaan edelleen kehittää, ja siinä on kolme näkökulmaa: Yksi on osallistumisaste varhaiskasvatukseen, jossa jääme muista OECD-maista jälkeen. Toinen näkökulma on varhaiskasvatuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Ja kolmas näkökulma on varhaiskasvatuksessa tarvittava osaaminen ja henkilöstörakenne. Näitä esityksiä tulemme saamaan käyttöön loppukeväästä, ennen kesää, jotta voidaan sitten rakentaa yhteistä polkua varhaiskasvatuksen kehittämiseksi.

Tänä aamuna sain myös käytännön kokemusta varhaiskasvatuksesta, kun oli vanhempien aamukahvit.

16.09 Satu Taavitsainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kannustinloukukeskustelussa on käännettävä katse varhaiskasvatusmaksuihin. Tällä hetkellä keskituloisessa monilapsisessa perheessä päivähoitomaksut ovat iso menoerä, koska taloudellinen liikkumavara on vähissä. Työssäkäynnin ja arjen yhteensovittamista puntaroidaan perheissä toimeentulon kannalta, koska se vaikuttaa perheen hyvinvointiin. Vanhemmat pohtivat tarkkaan, kannattaako työhön meno, jos siitä ei ole taloudellista hyötyä ja arki muuttuu kilpajuoksuksi aikaa ja maksuja vastaan. Maksut synnyttävät noidankehän, jossa lapset osallistuvat harvemmin varhaiskasvatukseen ja vanhemmat käyvät vähemmän töissä. Mikä pahinta, samalla kasvaa lapsiperheköyhyys, joka haavoittaa, ja sen vaikutukset näkyvät aikuisiässäkin. Tähtäimenä on maksuton varhaiskasvatus. Kysyn: aikooko ministeri valmistella tuota esitystä maksujen poistamiseksi?

16.10 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On oikeastaan todella hieno tilanne se, että tällaisessa taloustilanteessa, jossa nyt elämme, olemme voineet tehdä sellaisen päätöksen, että tässä kuussa varhaiskasvatusmaksut monelta perheeltä laskevat, ja nimenomaan siitä näkökulmasta, että se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

hyödyttää niitä heikossa asemassa olevia perheitä, esimerkiksi yksinhuoltajaperheitä, jotka Suomessa ovat todella ahtaalla. Vastaavia päätöksiä edellinen hallitus — eli silloin, kun te olitte vallassa — ei vastaavasti tehnyt. [Välihuutoja vasemmalta] Joten siinäkin mielessä voidaan pitää hienona asiana, että tällaisia tärkeitä päätöksiä tänä vaikeana taloudellisena aikana me voimme viedä eteenpäin perheitä hyödyttävällä tavalla.

Varhaiskasvatus, niin kuin sanoin, on lapselle eduksi, ja se on myös lain mukaan lapsen oikeus. Varhaiskasvatusta kehitetään tällä hetkellä laadullisesti. Ihan sellainen konkreettinen ja hyvinkin iso asia on se, että varhaiskasvatus saa syksyllä omat niin sanotut opetus-suunnitelmat eli varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet, kun Opetushallitus tekee ne ensimmäisen kerran. [Susanna Huovinen: Se on hyvä, mutta entä vastaus?]

16.11 Olli-Poika Parviainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kiinnittäisin huomiota siihen, että päivähoiton ylin maksuluokka tulee vastaan jo varsin maltillisilla perhetuloilla. Kysyisin ministerin kantaa siihen, miten näette tulevaisuuden ylimpien maksuluokkien kohdalla, jos nyt lähdetään siitä, että varhaiskasvatusmaksuja ette ole kuitenkaan poistamassa.

Toinen kysymys, joka tulee mieleen, on se, että isyysvapaalta juuri palattuani ehdin aika paljonkin miettiä lapsiin liittyviä kysymyksiä, ja palasin uudelleen pohtimaan subjektiivisen päivähoito-oikeuden merkitystä monien perheiden hyvinvoinnille. Nyt kun monissa kunnissa on havaittu tämän muutoksen tuottaneen melkoisia haasteita, niin kysyisin teiltä, oletteko keränneet aineistoa siitä, miten subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajoittaminen on Suomessa nyt toteutunut ja johtaako se joihinkin uusiin toimenpiteisiin teidän osaltanne.

16.12 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varhaiskasvatusoikeuden rajaamiseen liittyvää lainsäädäntöä arvioidaan ja seurataan hyvin tarkasti, ja toimimme siinä hyvässä yhteistyössä kuntien kanssa. Kaikkein olennaisin kysymys on itse asiassa se, osallistutaanko varhaiskasvatukseen lainkaan, koska meillä on Suomessa se tilanne, että me jäämme muista OECD-maista jälkeen varhaiskasvatukseen osallistumisessa. Neljävuotiaista vain noin 70 prosenttia osallistuu varhaiskasvatukseen, kun se muissa Pohjoismaissa on lähempänä 100:aa kuin 90:tä, eli jäämme tässä ikään kuin luonnollisissa vertailuryhmissämme jälkeen. Siitä syystä yksi näistä asioista, joihin selvityshenkilöt nyt hakevat vastauksia, onkin se, miten osallistumista pedagogisesti laadukkaaseen, suunnitelmalliseen varhaiskasvatukseen voidaan tulevaisuudessa lisätä.

16.13 Mikaela Nylander r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluaisin puhua muutaman sanan laadusta. RKP:n mallissa meillä on maksuton varhaiskasvatus kolme vuotta täyttäneille, mutta hallitus on antanut kunnille mahdollisuuden taas suurentaa ryhmiä yli kolmevuotiaille, subjektiiviseen oikeuteen on kajottu, ja näillä heikennyksillä on vaikutusta varhaiskasvatuksen laatuun. Nyt hallitus suunnittelee, että esiopetuksen yhteydessä voitaisiin tarjota kerhotoimintaa, missä ei ole vaatimuksia henkilöstön koulutuksen suhteen, ryhmäkoosta eikä minkäänlaisia laadullisia vaatimuksia. Toivomme tietysti, että tämä esitys ei etenisi, mutta, arvoisa hallitus, missä vaiheessa tämä valmistelu on?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

Var befinner sig förslaget om att tillåta klubbverksamhet i samband med förskolan? Vi anser det vara mycket beklagligt om regeringen går vidare med det här.

16.14 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sellainen tilanne ei ole mahdollinen, ettei olisi esimerkiksi osaamiseen ja kelpoisuuksiin liittyviä säännöksiä laissa, se on aivan selvä asia. Mutta tilanne on tällä hetkellä Suomessa ollut tiukka, ja se on näkynyt myös varhaiskasvatuksessa, sitä ei käy kiistäminen, mutta siitä syystä olenkin erityisen iloinen siitä, että meillä on ollut mahdollisuus tehdä myöskin sellaisia perheiden elämää helpottavia ratkaisuja kuten varhaiskasvatusmaksujen alentaminen. Se tulee monelle perheelle hyvin tarpeeseen ja osuu nimenomaan sinne eniten tarpeessa oleviin, heikoimmassa asemassa oleviin.

Toinen asia, mihin haluan kiinnittää huomiota ja minkä eteen on paljon tehty töitä, on varhaiskasvatuksen laatu. Eli meidän pitää pystyä vahvistamaan varhaiskasvatuksen laatua ja tuomaan se [Mikaela Nylander: Onko tämä sitä?] mahdollisimman monen lapsen saataville, ja sitä työtä tehdään nyt muun muassa opetussuunnitelmatyön kautta tai varhaiskasvatussuunnitelmien perusteiden kautta Opetushallituksessa. Eli voimme parantaa varhaiskasvatuksen laatua sitä kautta, että tehdään normiasiakirja, joka koskee kaikkia varhaiskasvatuksen järjestäjiä, [Puhemies koputtaa] ja sitä kautta sitten voimme kirittää ja parantaa laatua. [Susanna Huovinen: Aivan ohi kysymyksen!]

16.16 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta on erinomaista, että hallitus on lähtenyt purkamaan kannustinloukkuja, ja yksi tietenkin on se, että päivähoitomaksujakin tarkistellaan, niin kuin tässä ollaan nyt kaikista pienituloisimpien perheiden päivähoitomaksuja alennettu. Mutta on hyvä muistaa, että ilmaista päivähoitoa tai varhaiskasvatusta ei ole olemassakaan, ainahan sen joku maksaa, ja jos me kaikki maksut poistamme, niin me yhdessä verotuloilla maksamme nämä päivähoitomaksut.

Nyt on hyvä muistaa, että tämä sosiaalidemokraattien mallihan lähtee siitä, että siitä hyötyisivät kaikista eniten parempituloiset lapsiperheet, eivät pienituloiset lapsiperheet. Sen takia haluan kysyä ministeriltä: tässä taloudellisessa tilanteessa [Paavo Arhinmäen välihuuto] onko parempi, että Suomi satsaa varhaiskasvatuksen laatuun ja kaikista pienituloisimpien lapsiperheiden tilanteen parantamiseen ja lapsiperheköyhyyteen kuin siihen, että helpottaisimme vähän parempituloisien lapsiperheiden asemaa? [Eduskunnasta: Hyvä, Markus!]

16.17 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri tämä sosiaalisen oikeudenmukaisuuden linja näkyy tässäkin ratkaisussa, joka tässä kuussa tehtiin, eli varhaiskasvatusmaksujen alentaminen koskee siinä nimenomaan eniten tarpeessa olevia. Niissä perheissä, jotka ovat kaikkein heikoimmilla, varhaiskasvatus on jo tänä päivänä maksutonta. Varhaiskasvatustilan kaiken kaikkiaan on vahvasti yhteiskunnallisesti subventoitu palvelu, eli perheethän maksavat siitä vain hyvin pienen osan tänäkin päivänä. Siellä tehdään todella erittäin arvokasta työtä, ja olen hyvin iloinen, että meillä on entistä vahvemmin myöskin tutkimusnäyttöä siitä, mikä on varhaiskasvatuksen vaikutus myöhemmälle koulutuspolulle.

Yksi näkökulma, jonka haluan tähän keskusteluun vielä tuoda, on syrjäytymisen ehkäisy. Meillä on kaikilla täällä yhteinen huoli nuorten syrjäytymisestä, ja kun haluamme siihen ongelmaan löytää kestäviä ratkaisuja, niin silloin katse tulee kiinnittää ja kääntää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

sinne varhaisiin vuosiin, miten voimme puuttua niihin varhaisiin syrjäytymisen merkkeihin jo ennaltaehkäisevästi mahdollisimman varhain, ja siinä nimenomaan pedagogisesti laadukas varhaiskasvatus on yksi tärkeä keino.

16.18 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Toivottavasti moni katsoja ei juonut kahvia kuunnellessaan äskeistä ministerin vastausta, jossa hän puhui hallituksen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden linjasta. Nimittäin aika monella taisivat kahvit lentää siinä vaiheessa ruudulle hämmästyksestä.

Mutta, arvoisa rouva puhemies, aamuisin keskustelen hyvin paljon lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien kanssa päiväkodissa, ja kyllä he kokevat kahdella tapaa hallituksen politiikan erittäin epäoikeudenmukaiseksi. Ensinnäkin näiltä varsin pienituloisilta, vastuullista työtä tekevilta ihmisiltä teidän painostuksesta on leikattu 30 prosenttia lomarahoja. Sen lisäksi olette tehneet päätöksen siitä, että kunnat voivat kasvattaa ryhmäkokoja. Onneksi on järkeviä kuntia, vaikkapa kotikaupunkini Helsinki, joka näin ei ole tehnyt, [Oikealta: Ja Espoo!] mutta kun te puhutte laadusta ja erityistarpeista varhaiskasvatuksessa, te toimitte juuri päinvastoin kasvattamalla ryhmäkokoja, jolloin lapset joutuvat entistä heikompaan asemaan ja samaan aikaan työntekijät, koulutetut lastentarhanopettajat, [Puhemies koputtaa] lastenhoitajat, väsyvät. [Puhemies koputtaa] Eikö tässä ole valtava ristiriita, ministeri Grahn-Laasonen?

16.19 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies ja arvoisa edustaja Arhinmäki! Eikö teidän mielestänne ole sosiaalisesti oikeudenmukaista, että yksinhuoltajaperheiden varhaiskasvatusmaksuja tässä kuussa alennetaan? [Välihuutoja vasemmalta] Minun on hyvin vaikea ajatella sen oikeudenmukaisempaa päätöstä kuin se, että helpotetaan yksinhuoltajaperheiden tilannetta ja edistetään lasten osallistumista pedagogisesti laadukkaaseen varhaiskasvatukseen, [Vasemmalta: Tämä ei ole hallituksen kyselytunti!] joka tutkitusti ehkäisee syrjäytymistä.

16.19 Sanna Marin sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Grahn-Laasonen, te ette saa puhuttua mustaa valkoiseksi. Tämän hallituksen politiikka liittyen päivähoidon ja varhaiskasvatukseen on ollut vihamielistä. Te olette poistaneet työttömien lapsilta oikeuden subjektiiviseen päivähoidon. [Välihuutoja oikealta] Te olette kasvattaneet ryhmäkokoja. On hyvä, että hallitus perääntyi aikeistaan nostaa varhaiskasvatuksen maksuja. Se on hyvä, että peräännyitte tästä. Kuuntelitte siinä järjen ääntä.

Mutta haluaisin edelleen saada vastauksen niihin kysymyksiin, joita tässä salissa on tänään esitetty. Te olette itsekin esittänyt sitä, että pitäisi edetä siihen suuntaan, että varhaiskasvatus muuttuisi maksuttomaksi, mutta te ette ole vielä suostunut vastaamaan siihen, aiotteko te oikeasti esittää tätä konkreettisesti kuntavaalien jälkeisessä kehysriihessä. Aiotteko te esittää ja edistää tätä tavoitetta? Hallituksen politiikka on ollut ristiriitaista. Se on ollut poukkoilevaa päivähoidon osalta, varhaiskasvatuksen osalta, ja toivon todella, että tähän saadaan linjakkuutta ja voisitte tässä suoraan kertoa, mitä aiotte tehdä.

16.21 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa edustaja, olen tehnyt sen jo. Olemme jo alentaneet varhaiskasvatusmaksuja, [Antti Lindtman: Ei, ei, ei, ei!] ja kannustinloukkuja pohtinut työryhmä on tehnyt laskelmia ja esityksiä, että tätä tietä voitaisiin jatkaa eli käydä läpi se, millä ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 20/2017 vp

valla voitaisiin purkaa kannustinloukkuja ja tehdä työn tekeminen aina kannattavaksi. Tämä raportti on luovutettu hallitukselle, ja se tullaan käsittelemään puoliväliriihen yhteydessä.

Vielä haluan yhden käsityksen korjata: keneltäkään ei ole poistettu oikeutta varhaiskasvatukseen. [Eva Biaudet: Käytännössä se kyllä tarkoittaa sitä!] Jokaisella lapsella Suomessa kaikista taustoista riippumatta on oikeus 20 tuntiin pedagogisesti vahvaa, suunnitelmallista varhaiskasvatusta, ja sen yli tulevalta ajalta toimitaan tarpeen mukaan. [Ben Zyskowicz: Se olikin vaihtoehtoinen fakta!]

16.21 Anneli Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ministeri Grahn-Laasonen, on aivan totta, että alle kolmehenkisissä pienituloisissa perheissä päivähoitomaksut alenevat, mutta jos perheessä on neljä henkeä, niin maksut pysyvät ennallaan, vaikka olisi pienituloinen perhe, eli tämä kohdistuu pienituloisiin alle kolmehenkisiin perheisiin.

Mutta toinen asia on myös, että te ette vastannut edustaja Nylanderin tekemään kysymykseen siitä, että olette valmistelemassa eskareiden iltapäiväkerhotoimintaa, [Mikaela Nylander: Hyvä, Kiljunen!] joka on maksullinen ja jota te nostitte 100 prosenttia viime vuonna. [Kari Uotila: 100 prosenttiako?] Nyt tämä käytännössä ei tue pienituloisia lapsiperheitä, koska kunnilla ja näillä iltapäiväkerhoilla on itse mahdollisuus määrittää sitä maksua. Tämä maksu on hyvin eriarvoinen siitä riippuen, missä kunnassa tämä järjestetään, kuka sitä järjestää. Kuten täällä todettiin, ammatillista koulutusta ei ole riittävästi kaikilla osapuolilla sekä ryhmäkoot ovat isompia kuin varhaiskasvatuksessa. Miten te [Puhemies koputtaa] vastaatte näille vanhemmille, jotka nyt suunnittelevat omien lastensa eska-reita, heidän iltapäivä- ja varhaiskasvatustoimintaansa, miten te huolehditte siitä?

16.23 Opetus- ja kulttuuriministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan edustajalle todeta sen, että teimme ihan tietoisien ratkaisun, kun varhaiskasvatusmaksuja alennettiin ja priorisoimme siinä yksinhuoltajaperheitä, koska teimme sen arvion, että siellä se tarve on kaikkein suurin. Siihen tosiaan perustui [Oikealta: Tätäkö SDP vastustaa?] tämä meidän linjamme, ja pidän sitä sosiaalisesti hyvin oikeudenmukaisena ratkaisuna.

Sitten toiseen asiaan eli tähän esiopetuskysymykseen. Meillähän Suomessa esiopetus on tehty velvoittavaksi kaikille, ja se on ollut erinomaisen hieno päätös. Se tuo kaikki lapset esiopetuksen piiriin. Nyt puhetta on ikään kuin siitä ajasta, mikä on esiopetuksen ulkopuolella, ja siihen liittyvä esitys on hallituksen ohjelmassa. Sitä käymme läpi niin, että vain sellainen esitys on mahdollinen, mikä turvaa lapsille turvallisen arjen sen päiväkodin, sen esiopetuksen ulkopuoliselta ajalta, ja palaamme tähän.

Kysymyksen käsittely päättyi.